

Nr. 2026/12.12.2019

Către,
Inspectoratul Școlar al Județului Botoșani
Str. Nicolae Iorga, nr. 28

În atenția Domnului Vărvăruc Romică,
inspector școlar pentru învățământ profesional și tehnic

RAPORT DE ANALIZĂ
privind opțiunile școlare și profesionale
ale elevilor clasei a VIII-a
pentru anul școlar 2020-2021

1. Prezentare generală

Studiul privind opțiunile școlare și profesionale ale elevilor clasei a VIII-a din anul școlar în curs s-a efectuat în cadrul proiectului de informare și consiliere a carierei cu titlul **“Viitorul începe acum!”**, realizat în parteneriat cu Inspectoratul Școlar Județean Botoșani, Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă Botoșani, Casa Corpului Didactic Botoșani, Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Botoșani, având ca grup țintă cei **4586 elevi** din județul Botoșani, prezumați a absolvi clasa a VIII-a în luna iunie 2020 (*Sursa: ISJ Botoșani “Proiectul planului de școlarizare pentru învățământul primar și gimnazial pentru anul școlar 2019-2020”*).

Studiul a fost efectuat pe **95 de unități școlare** (30 de unități din mediul urban și 65 de unități din mediul rural). Acțiunea s-a realizat în perioada **18 - 25 noiembrie 2019** (Anexa 1 - Planul de acțiune), operatori fiind profesori consilieri școlari și diriginți ai claselor a VIII-a.

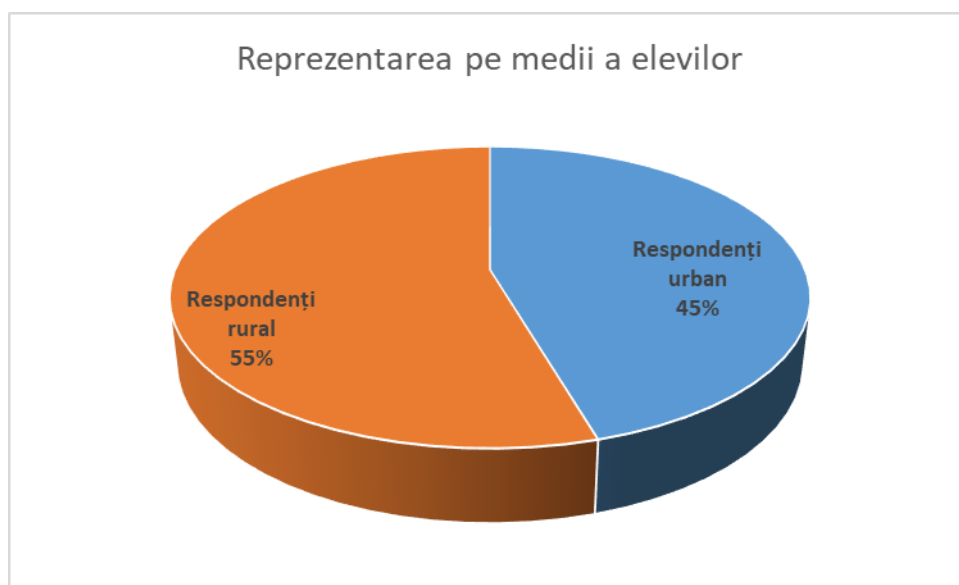
2. Obiectivul cercetării

Studiul opțiunilor școlare și profesionale are ca obiectiv identificarea intereselor profesionale și opțiunilor de școlarizare ale elevilor claselor a VIII-a, în vederea fundamentării planului de școlarizare pentru anul școlar 2020-2021 și adaptării programului de informare și consiliere a carierei la nevoile elevilor, precum și depistării unităților școlare/filierelor/profilelor/specializărilor - domeniilor mai puțin căutate și informarea liceelor și a școlilor profesionale în vederea eficientizării procedurilor de marketing educațional.

3. Metoda și instrumentul de investigare

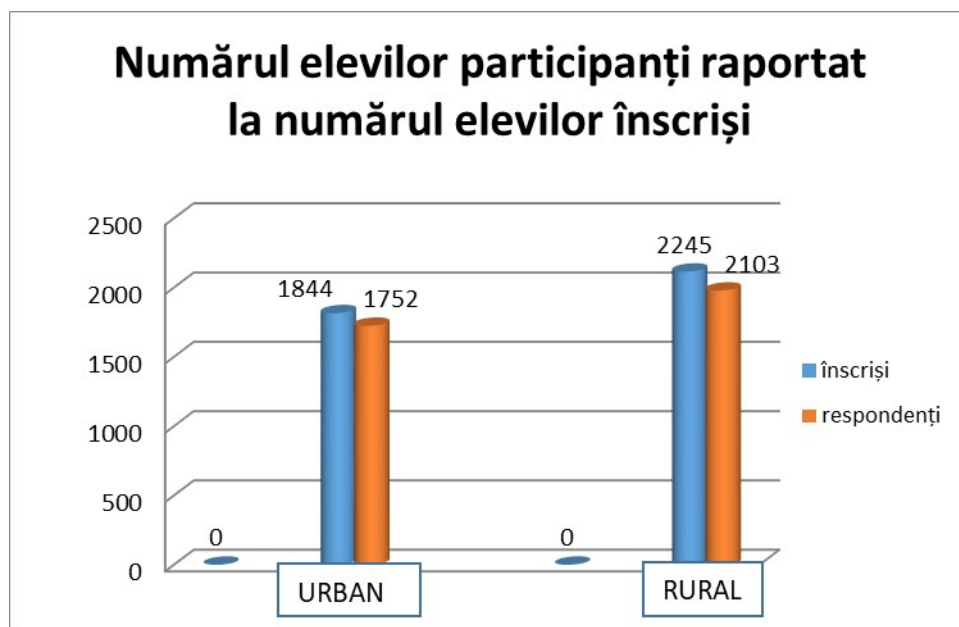
Metoda utilizată în realizarea studiului opțiunilor școlare și profesionale ale elevilor este *ancheta sociologică*. Instrumentul utilizat a fost *fișa de opțiuni* (Anexa 2) care s-a administrat față în față, în format creion-hârtie. *Fișa de opțiuni școlare și profesionale* a fost realizată în urma consultărilor cu inspectorul școlar pentru învățământul tehnic și profesional, reprezentantul partenerului nostru principal. Sarcina elevilor a fost de a consemna în fișă prima opțiune privind liceul/școala profesională, filiera, profilul sau domeniul ales. La completarea fișei au participat un număr de **3855** respondenți din **4089** elevi înscriși în cele **95** unități școlare din învățământul preuniversitar botoșănean, participante la sondaj (234 elevi nu au fost prezenți la data administrării chestionarelor).

Reprezentarea pe medii de proveniență a elevilor respondenți este următoarea: 45% (1742 elevi) din mediul urban și 55% (2103 elevi) din mediul rural (Grafic 1).

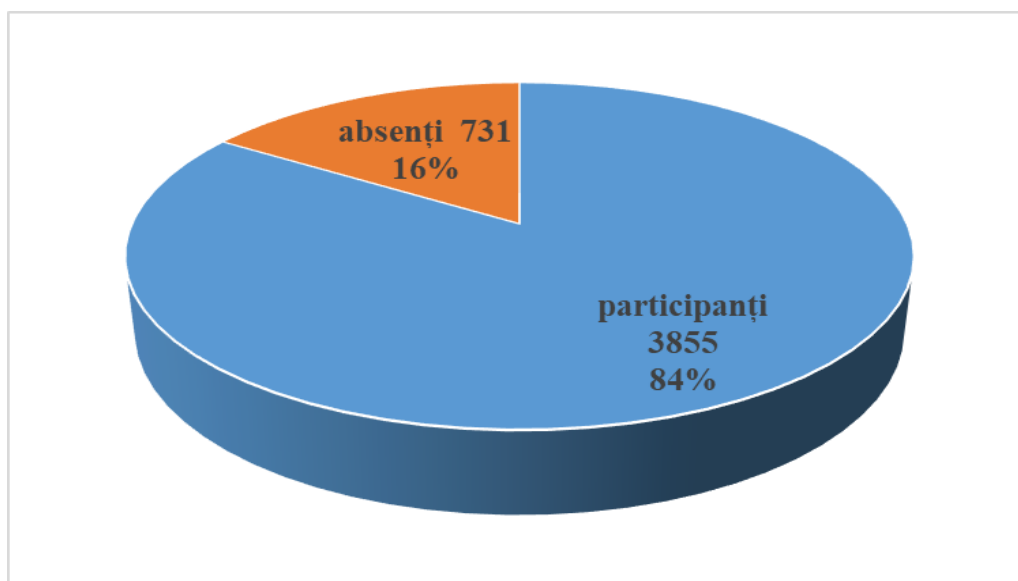
Grafic 1

Graficul nr. 2 pune în evidență numărul elevilor participanți la ancheta sociologică din cele două medii (urban și rural) precum și gradul de absenteism, la data administrării fișei de orientare școlară și profesională (OSP). Astfel, numărul elevilor respondenți din mediul urban este de 95,01% (1752 elevi) din totalul elevilor înscriși (1844) la clasele participante, în timp ce numărul elevilor respondenți din mediul rural este de 93,67% (2103 elevi) din totalul elevilor înscriși (2245 elevi) la clasele participante la acest studiu.

Grafic 2

Din totalul de **4586** elevi înscriși în clasa a VIII-a în anul școlar 2019-2020, conform situației furnizate de Inspectoratul Școlar Județean Botoșani, au participat la ancheta sociologică un număr de **3855** elevi, adică 84,06% ceea ce conferă anchetei un caracter științific, având în vedere atât reprezentativitatea (Graficul 1), cât și volumul (Graficul 3).

Grafic 3

Structura fișei a urmărit evidențierea, într-un mod simplu, a următoarelor aspecte informaționale:

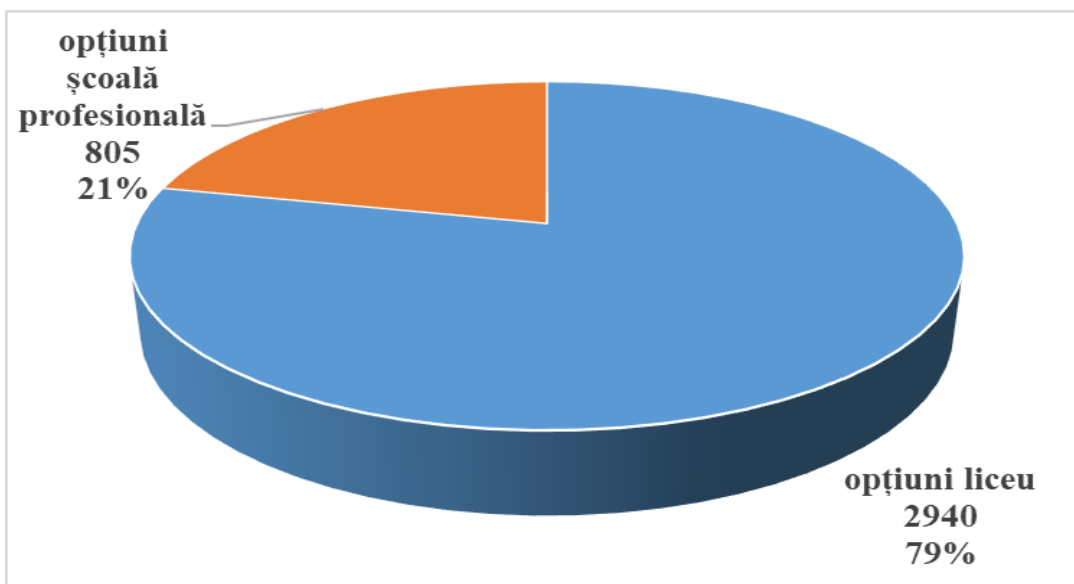
1. opțiunile elevilor privind filierele de școlarizare;
2. opțiunile elevilor privind profilurile de școlarizare;
3. opțiunile elevilor privind specializările și domeniile de școlarizare.

4. Analiza datelor

Răspunsurile participanților au fost centralizate într-o bază de date, a cărei analiză a scos în evidență următoarele aspecte:

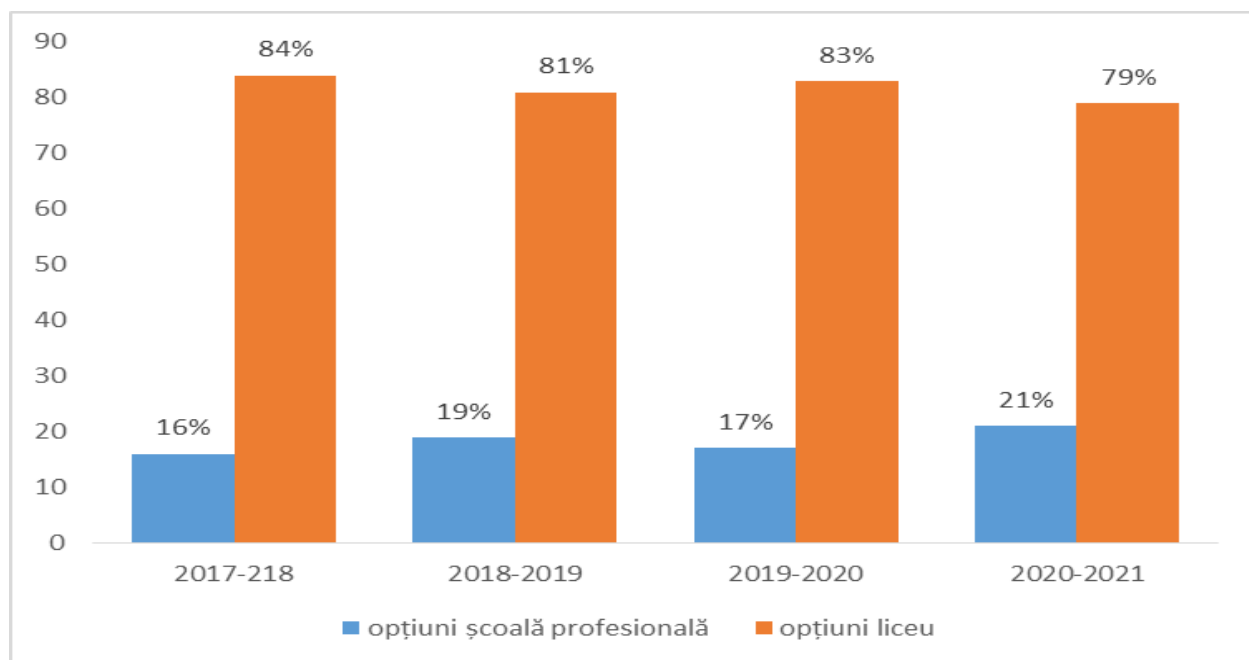
- este de subliniat faptul că toți participanții la ancheta sociologică își exprimă opțiunea de a continua studiile la liceu sau școală profesională (3745 opțiuni - în rețeaua școlară a județului și 110 opțiuni în alte județe).
- Din datele rezultate din centralizarea răspunsurilor, se constată că **21% dintre opțiuni sunt îndreptate spre învățământ profesional**, restul de **79% spre învățământ liceal** (Graficul 4).

Raportul între opțiunile pentru liceu și opțiunile pentru școală profesională

Grafic 4

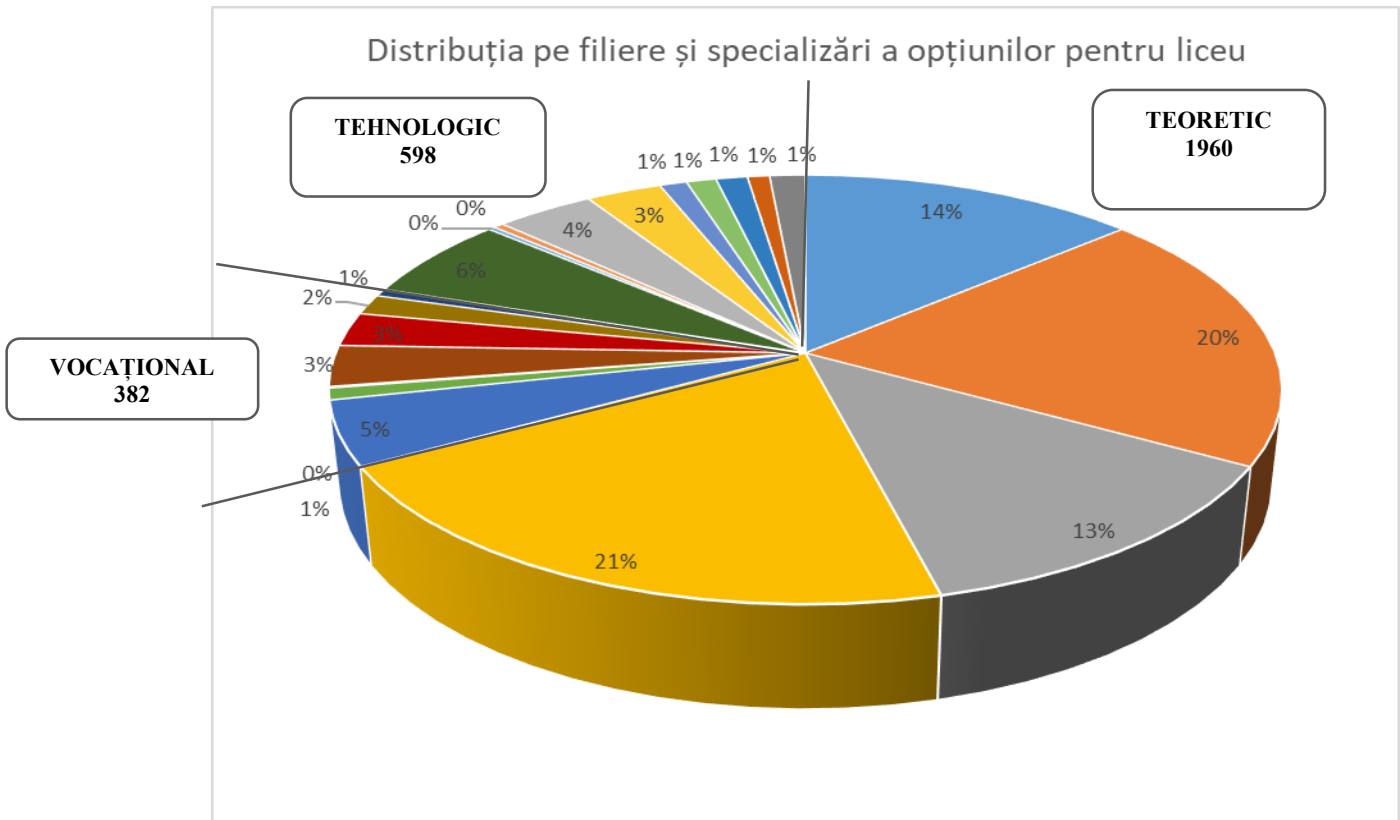
- Procentul celor care optează pentru școala profesională este în creștere, cu 4% față de anul precedent. Evoluția opțiunilor pe liceu/școală profesională în ultimii ani este reprezentată în Graficul 5.

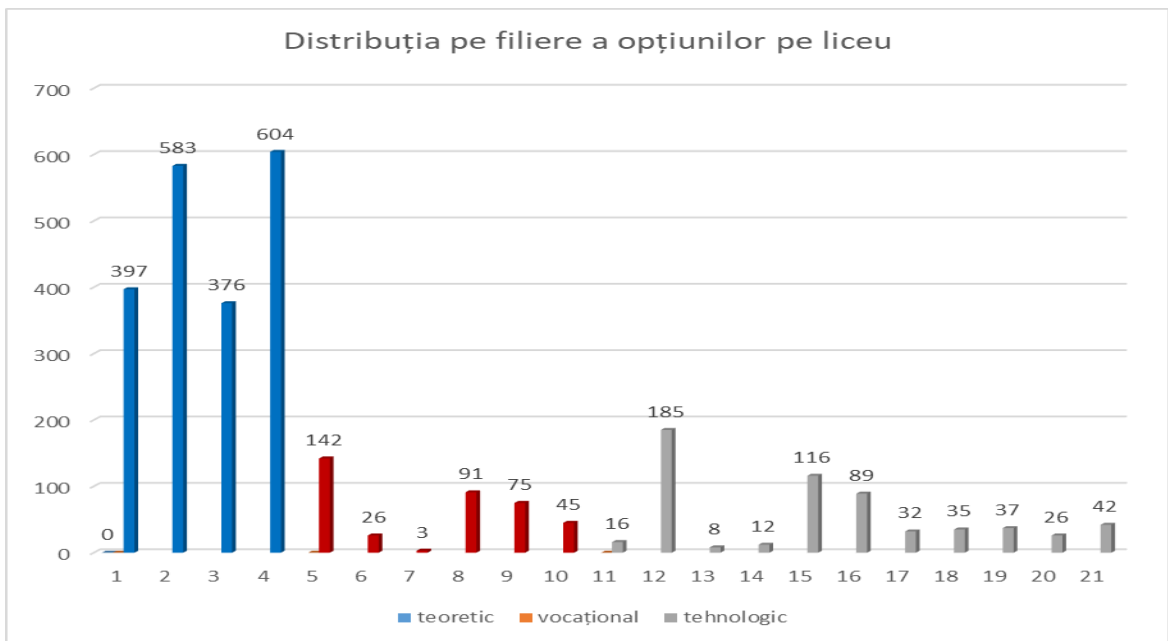
Grafic 5

Numărul elevilor care optează pentru urmarea uneia dintre cele trei filiere liceale este mai mare, având în vedere și respondenții care **au hotărât să părăsească județul – 110 elevi**, aspect ce schimbă procentul cu 0,12% în favoarea celor care optează pentru forma de învățământ liceu.

Distribuția detaliată pe filiere și specializări/domenii a opțiunilor celor **2940** respondenți care au ales traseul liceal este reprezentată în graficele 6 și 7:

Grafic 6

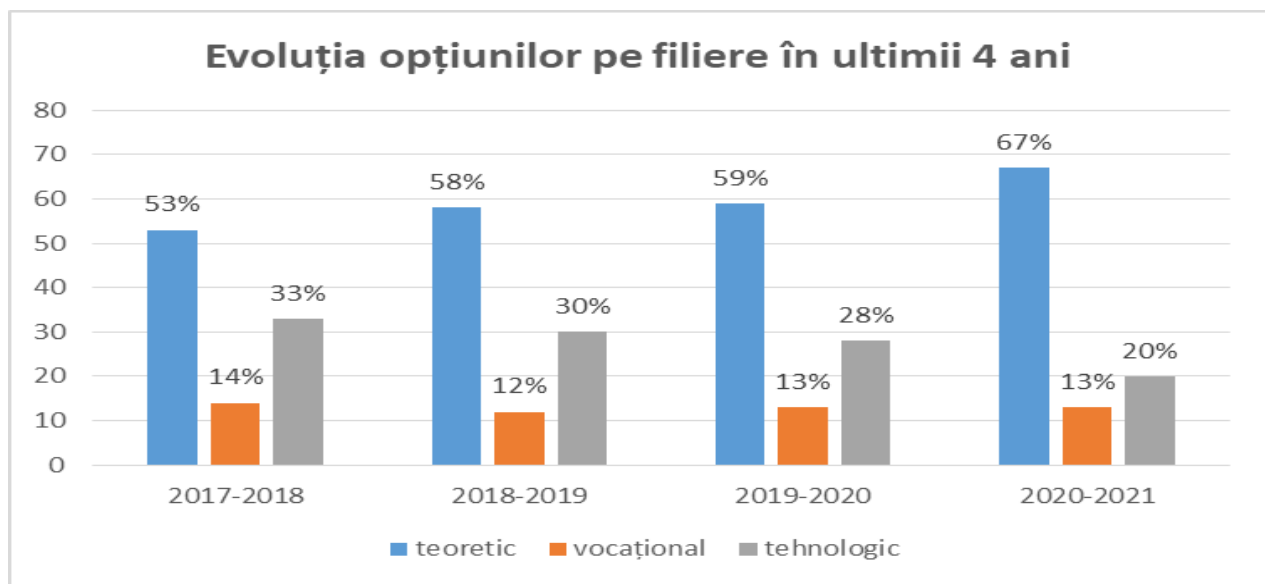

Grafic 7

Legendă (filieri/profilul/număr opțiuni):

1	Matematică-informatică – 397 (14%)	5	Sportiv – 142 (5%)	11	Electronică automatizări – 16 (1%)
2	Științe ale naturii – 583 (20%)	6	Teologic – 26 (1%)	12	Mecanică – 185 (6%)
3	Filologie – 376 (13%)	7	Tehnician patrimoniu - 3 (0,1%)	13	Electric – 8 (0,27%)
4	Științe sociale – 604 (21%)	8	Pedagogic – 91 (3%)	14	Industria textilă și pielărie – 12 (0,4%)
		9	Arte plastice – 75 (3%)	15	Turism și alimentație – 116 (4%)
		10	Muzică – 45 (2%)	16	Economic – 89 (3%)
				17	Comerț – 32 (1%)
				18	Estetica și igiena corpului omenesc – 35 (1%)
				19	Protecția mediului – 37 (1%)
				20	Agricultură – 26 (1%)
				21	Industria alimentară – 42 (1%)

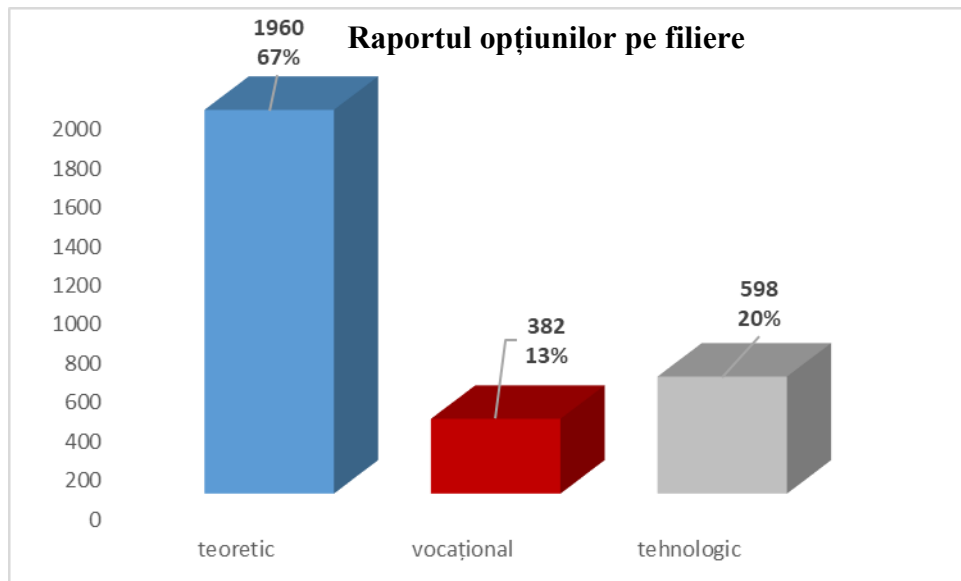
Continuă trendul de creștere a numărului opțiunilor pentru **filiera teoretică** – 1960 opțiuni (67%), cu 8 procente mai mult față de anul precedent, concomitent cu scăderea numărului de opțiuni pentru **filiera tehnologică** – 598 opțiuni (20%), în scădere cu 8 procente față de 2019-2020. **Filiera vocațională**, cu 382 opțiuni (13%) se menține, cu mici fluctuații, cam la același nivel în ultimii ani.

Grafic 8

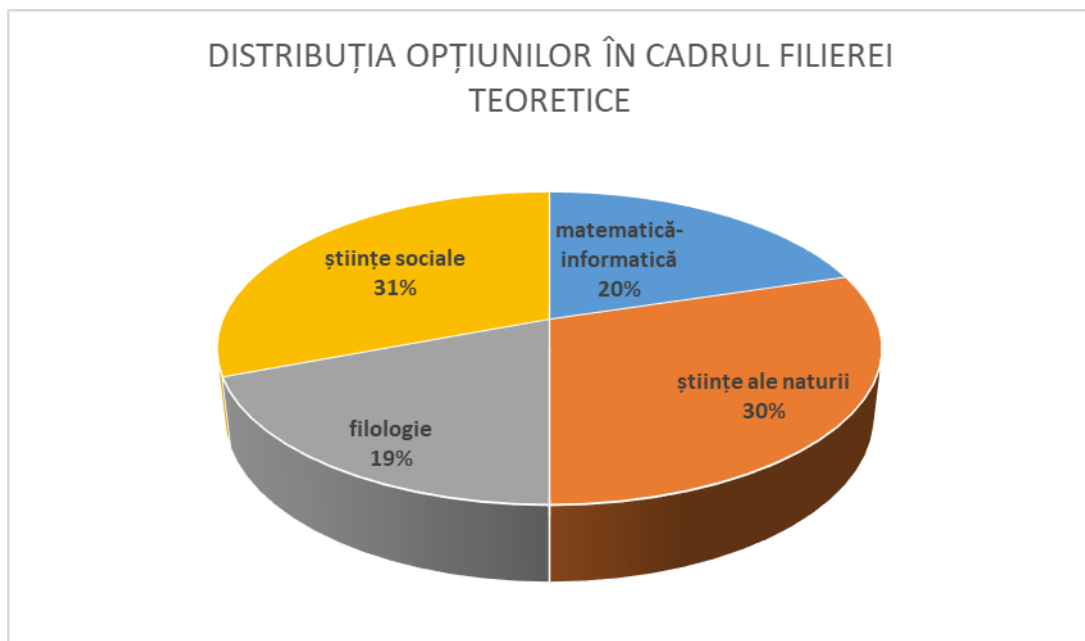
Analiza pe filiere, profile, domenii a evidențiat următoarele:

- Filiera cu cea mai mare frecvență de răspunsuri este **filiera teoretică** 67%, cu 1960 opțiuni urmată de **filiera tehnologică** 20% (598 alegeri). **Filiera vocațională** a întrunit 13% dintre opțiuni, reprezentând cele 382 alegeri.

Grafic 9

- În cadrul **filierei teoretice** *profilul uman și profilul real* (980 opțiuni fiecare) au acumulat un procent de 50% dintre răspunsuri, însemnând o egalizare a opțiunilor, tendință începută în urmă cu 3 ani.

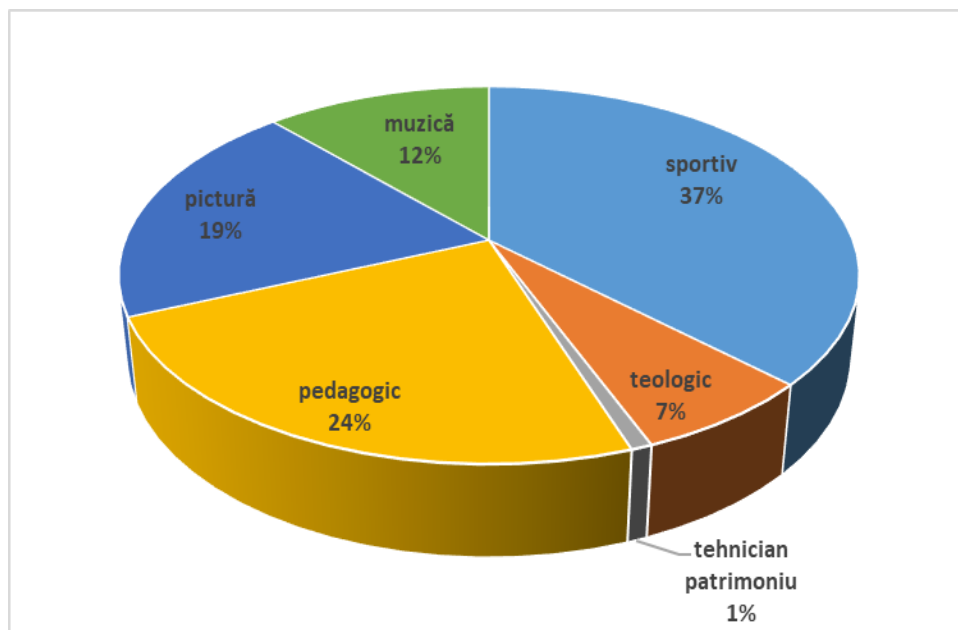

Grafic 10

- Distribuția alegerilor privind profilele din cadrul **filierei vocaționale** se prezintă astfel: pe primul loc în opțiuni se află profilul *sportiv* cu 37% alegeri; cele mai puține opțiuni s-au exprimat pentru profilul *teologic* (8%), cu 2 procente mai puțin față de anul precedent. A scăzut procentul alegerilor pentru profilul *muzică* cu 7 % și a crescut procentul alegerilor pentru *artă* (pictură) cu 8%.

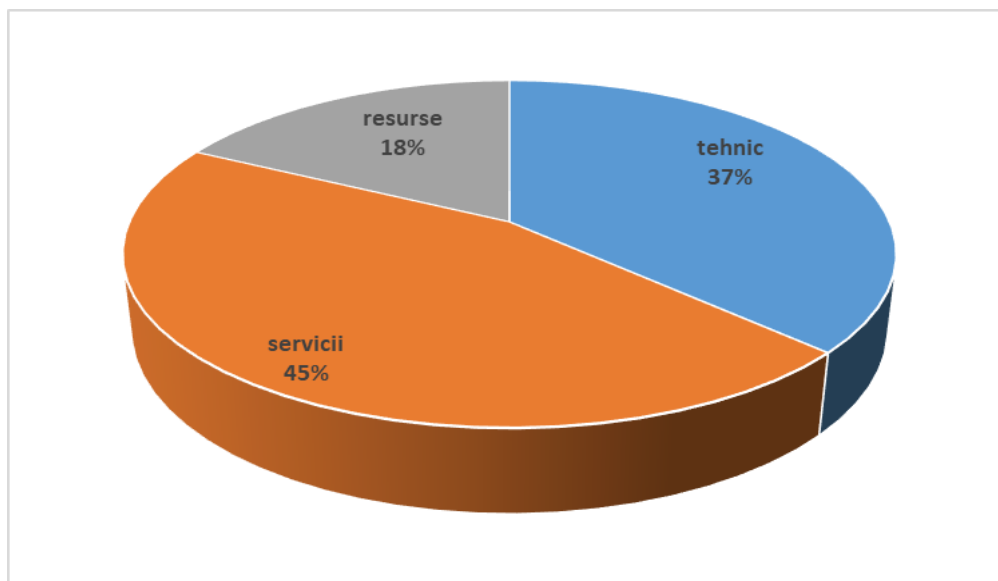
DISTRIBUȚIA OPȚIUNILOR ÎN CADRUL FILIEREI VOCAȚIONALE

Grafic 11

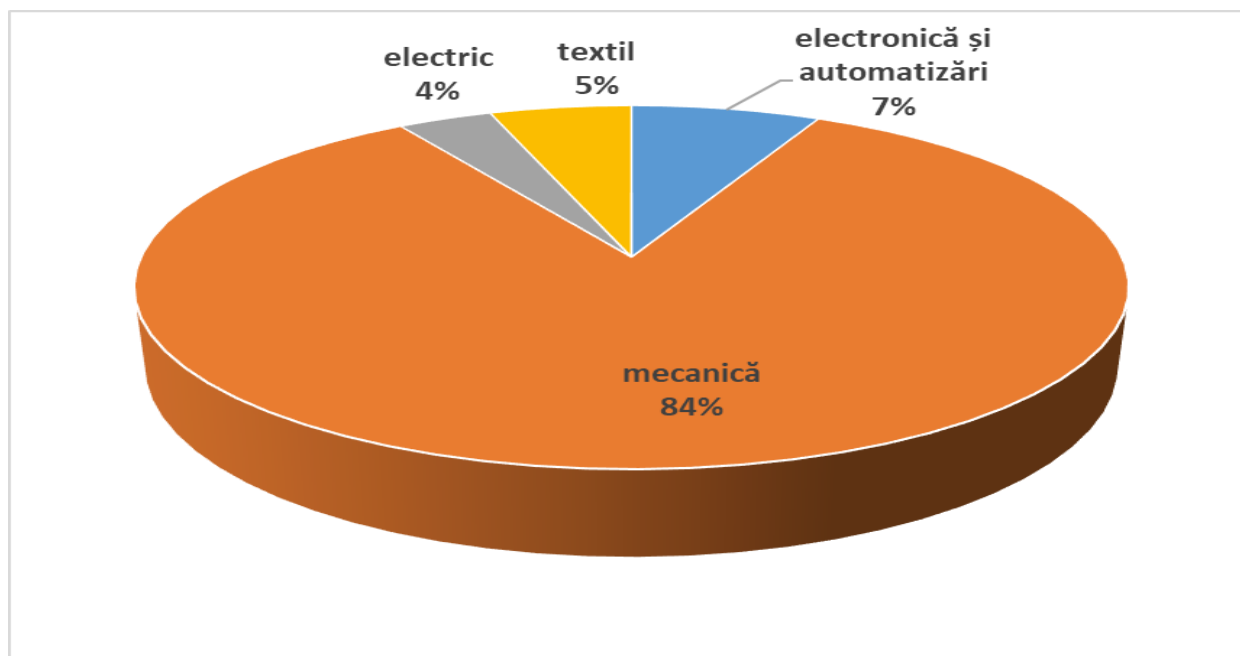
- În acest an școlar s-au produs modificări, față de anul trecut, în ceea ce privește opțiunile elevilor pentru profilele din **filierea tehnologică**. Astfel, pe locul I între opțiunile elevilor se situează profilul *servicii* cu 45% dintre alegeri (cu un trend crescător de 3% față de anul trecut), urmat de profilul *tehnic*, care a întrunit 37% dintre opțiuni (cu un trend descrescător cu 3 procente), iar interesul pentru profilul *resurse* a crescut cu 4% față de anul precedent, înregistrând 18% dintre opțiuni.

DISTRIBUȚIA OPȚIUNILOR ÎN CADRUL FILIEREI TEHNOLOGICE

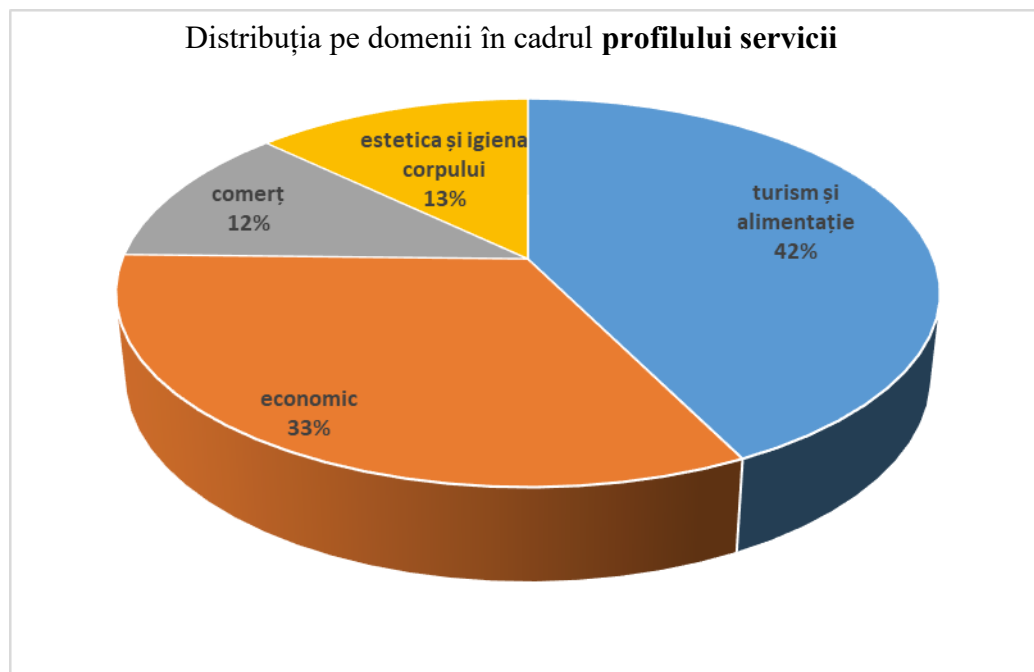
Grafic 12

Distribuția pe domenii în cadrul **profilului tehnic** este următoarea:

Grafic 13

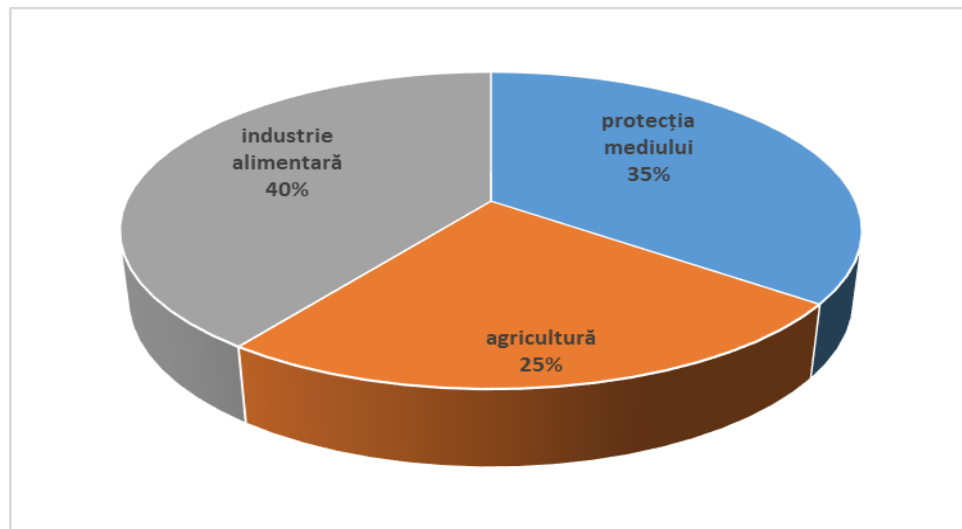
- Cel mai solicitat este domeniul *Mecanică*, în cifre absolute însemnând 185 alegeri (84%), cu 15 procente mai mult ca în sondajul precedent. Celelalte domenii din cadrul aceluiași profil întrunesc un număr mai mic de alegeri, dar fără modificări semnificative față de opțiunile înregistrate în anul precedent.
- În cadrul **profilului servicii**, deși în scădere cu 3% față de anul trecut, în topul preferințelor elevilor se situează domeniul *Turism și alimentație* (42%), urmat de *Economic* (33%), în creștere cu 8 procente față de anul trecut. Preferințele pentru *Comerț* au scăzut cu 5% ajungând la 12%, *Estetica și igiena corpului omenesc* (13%) înregistrează același procent ca în anul 2019-2020.

Grafic 14

- Dintre elevii care au ales ca traseu educațional **profilul resurse naturale și protecția mediului**, cei mai mulți au optat pentru *Industria alimentară* (40%) cu 13 procente mai puțin față de anul trecut; pentru *Protecția mediului* opțiunile au crescut față de anul precedent cu 18 procente, ajungând la 35%. *Agricultura* înregistrează o scădere cu 5 procente, ajungând la 25%.

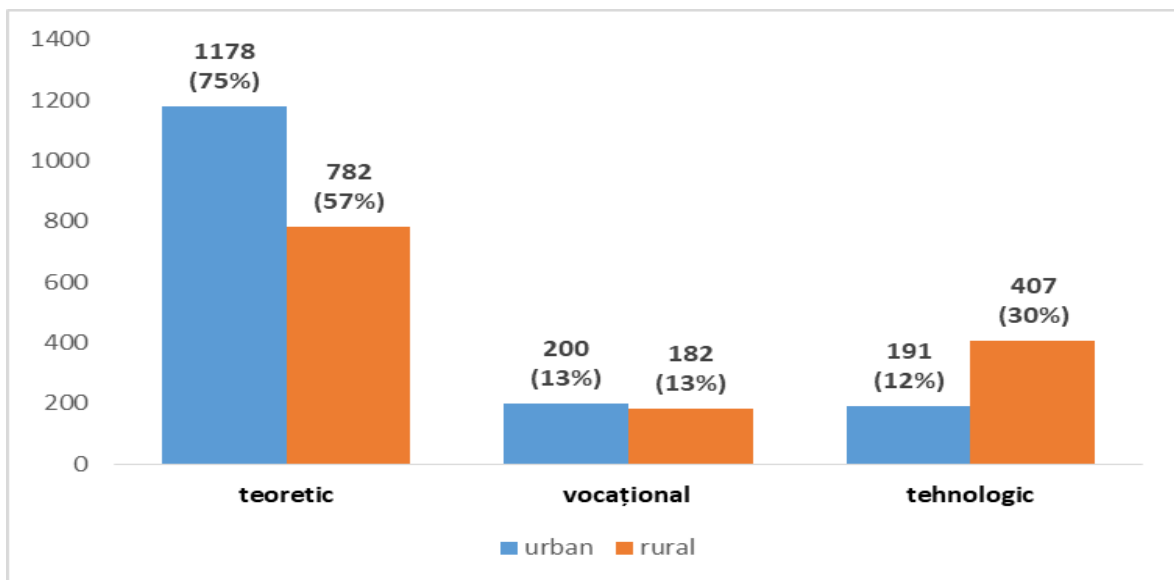
Distribuția pe domenii în cadrul **profilului resurse naturale și protecția mediului**

Grafic 15

- Distribuția opțiunilor după mediul de proveniență ne arată că elevii din mediul urban aleg în special filiera teoretică urmată de cea tehnologică, în timp ce elevii din mediul rural aleg cu preponderență filiera tehnologică și în al doilea rând filiera teoretică. Menționăm că însumarea procentelor care exprimă opțiunile elevilor din cele două medii de proveniență s-a făcut pe fiecare filieră separat.

Raportul opțiunilor pe medii de proveniență - LICEU

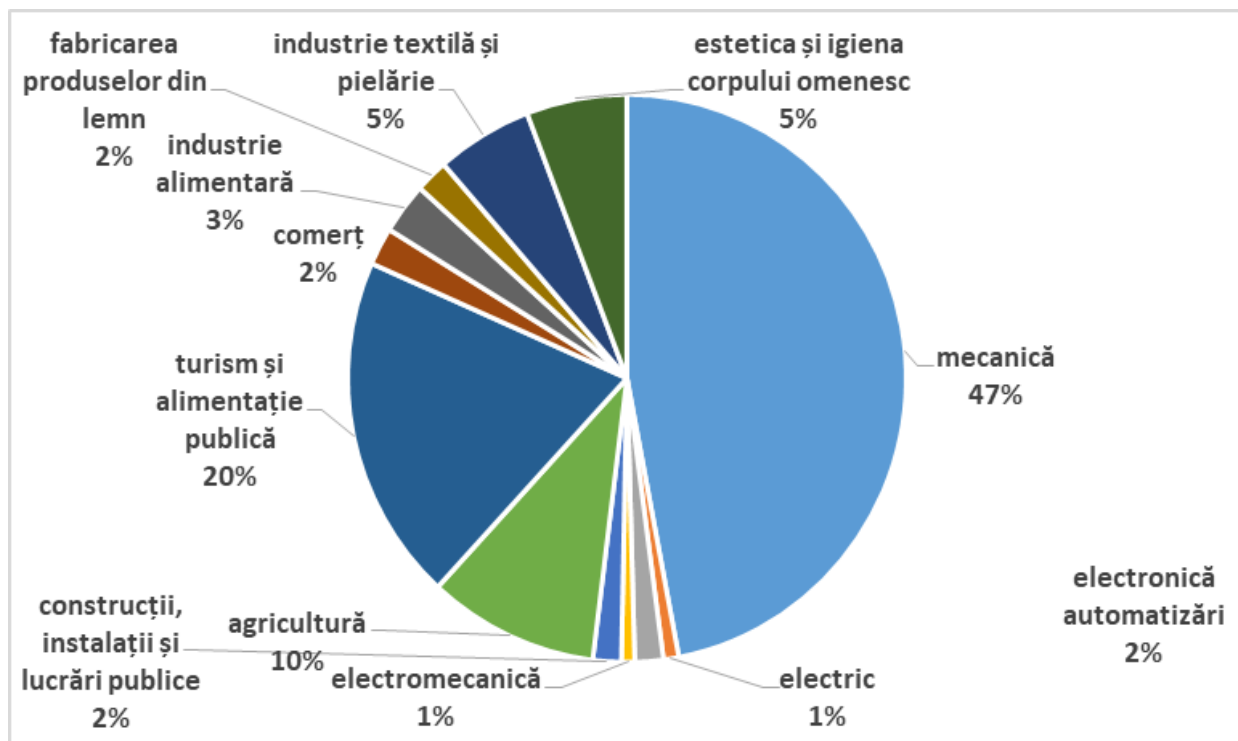

Grafic 16

- Distribuția opțiunilor pe filiere în funcție de mediile de proveniență pune în evidență diferențe de cultură și nivel de aspirație între rural și urban. Astfel, în cazul opțiunilor exprimate de elevii din mediul urban, 75% sunt pentru filiera teoretică, față de 57% opțiuni ale elevilor din mediul rural. Diferențe semnificative se pot observa și în cazul filierei tehnologice unde elevii din mediul rural optează în 30% din cazuri, iar cei din mediul urban în 12%. Filiera vocațională este echilibrat reprezentată în ambele medii de proveniență ale elevilor - 13%.

În ceea ce privește **învățământul profesional**, situația se prezintă astfel:

- Distribuția opțiunilor pentru domeniile din învățământul profesional prezintă mari diferențe de la un domeniu la altul.

Grafic 17

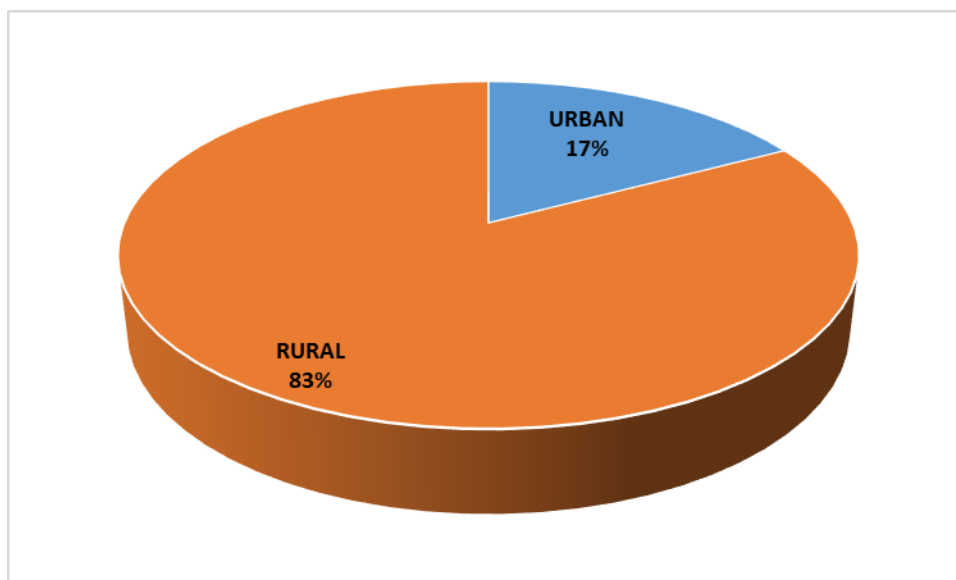
▪ Domeniul *mecanic* este predominant în alegerile elevilor și în învățământul profesional. Astfel, 371 elevi (47%) dintre cei care au ales să urmeze un traseu de școlarizare în învățământul profesional au optat pentru acest domeniu. Opțiunea pentru *turism și alimentație publică* este exprimată de 20%, adică 156 opțiuni (trend descendent – 26% anul trecut), pentru *agricultură* de 10% față de 8% anul trecut, pentru *industrie textilă și pielărie* de 5% (trend descendent – 10% anul trecut). Tot în procentul de 5% se regăsesc și opțiunile elevilor pentru *estetica și igiena corpului omenesc*. Domeniile *electronică și automatizări* (2%), *construcții și lucrări publice* (2%), *industrie alimentară* (3%) și *fabricarea produselor din lemn* (2%) cunosc o ușoară creștere față de anul trecut, cu puțin peste 1 procent.

▪ Domeniile *electric* (1% cu 7 opțiuni), *electromecanică* (1% cu 6 opțiuni) și *comerț* (2% cu 17 opțiuni), domenii nou înființate, întrunesc cele mai puține opțiuni.

▪ Față de anul școlar precedent se poate observa o scădere cu 34% a interesului elevilor pentru învățământul profesional particular - Școala Profesională de Cooperație Botoșani (85 opțiuni exprimate față de 129 în anul anterior).

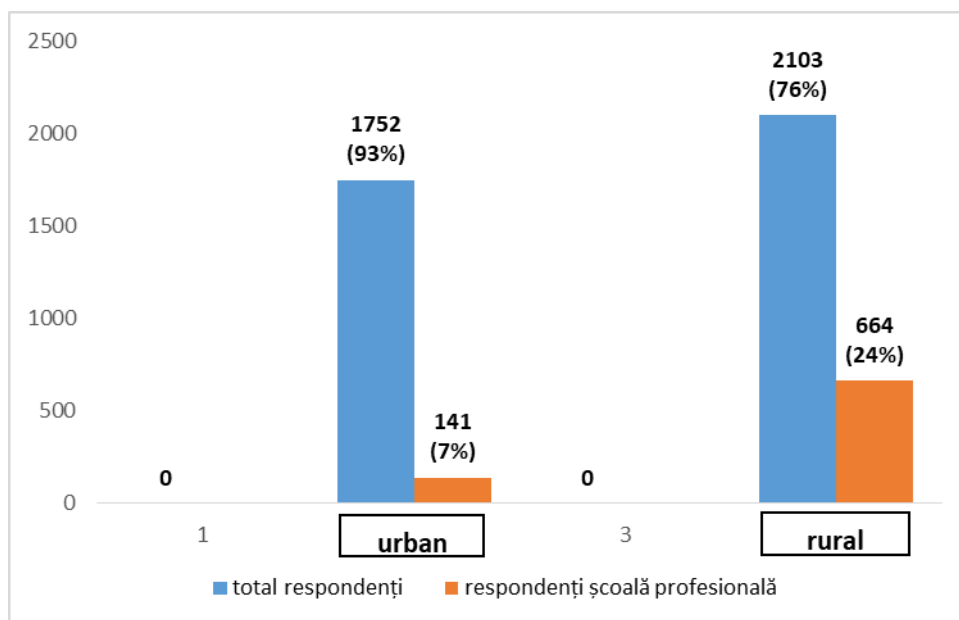
▪ Față de anul școlar precedent se observă un interes în creștere (cu 4 procente), al elevilor din mediul urban pentru învățământul profesional – 17% optând pentru această formă de studiu.

Raportul opțiunilor pe medii de proveniență pentru ȘCOALĂ PROFESIONALĂ

Grafic 18

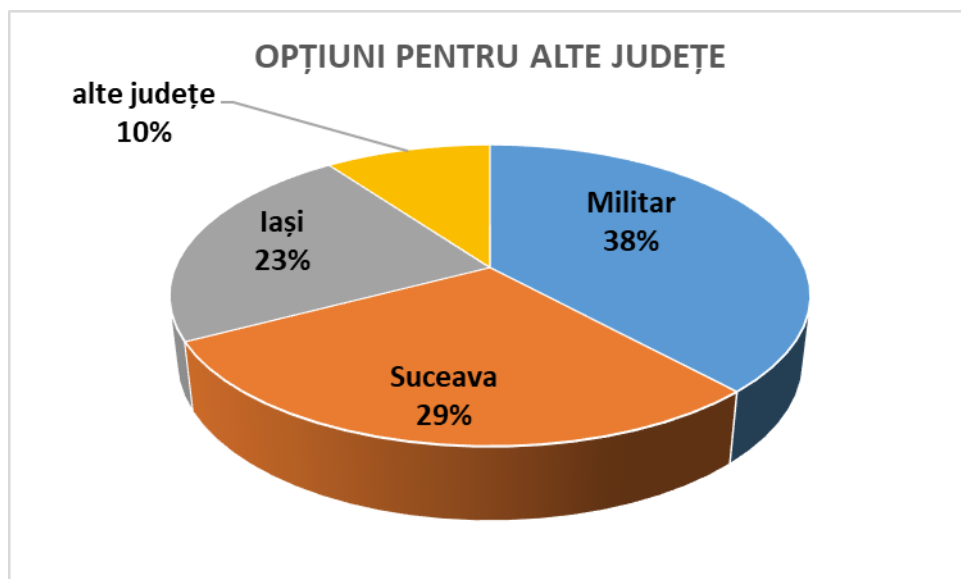
Din totalul opțiunilor exprimate de către elevii din mediul urban, 7% optează pentru învățământul profesional, restul de 93% exprimându-și interesul pentru continuarea studiilor în învățământul liceal. În mediul rural se observă un interes mai mare pentru învățământul profesional (24%). Discrepanța în cadrul mediilor rural-urban, la nivelul opțiunilor pentru cele două forme de învățământ atrage atenția asupra necesității asigurării, în mod real, de șanse egale și servicii corespunzătoare tuturor beneficiarilor.

Grafic 19

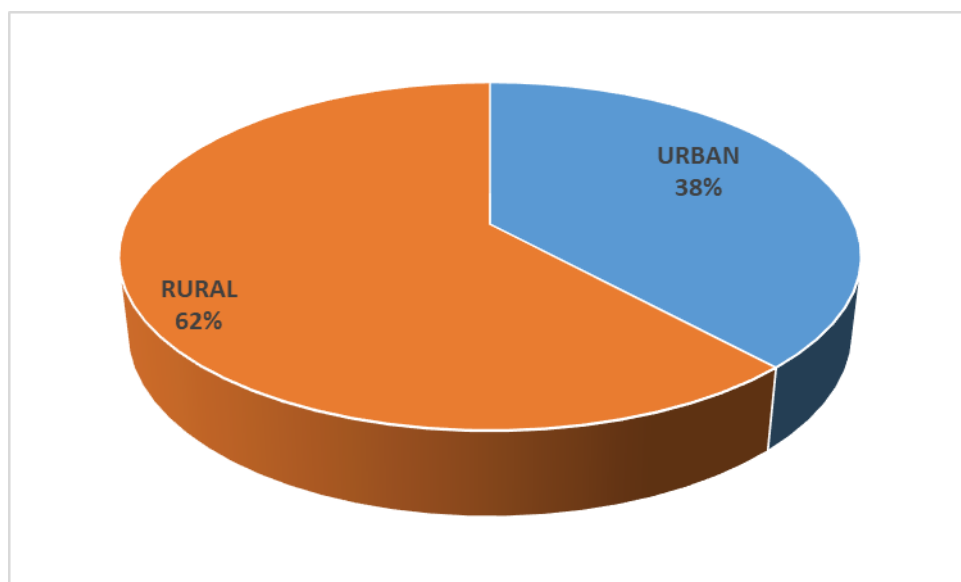
Din totalul celor **3855** de elevi participanți la anchetă, **3745 (adică 97%)** și-au exprimat opțiunea privind continuarea studiilor în clasa a IX-a, la unul din traseele de școlarizare existente în județul Botoșani, iar **110** (reprezentând 2,85%) în alte județe.

Este de subliniat faptul că în anul 2016 numai 2,41% dintre elevi și-au exprimat opțiunea de a părăsi județul, în anul 2017 numărul celor care au părăsit județul a fost de 4%. Astfel, tendința de părăsire a județului **revine sub nivelul de 3%**. Din totalul elevilor care părăsesc județul, cei mai mulți (38%) optează pentru **unități de învățământ militar (ex. Colegiul Național Militar „Ștefan cel Mare” Câmpulung Moldovenesc, județul Suceava)** și pentru **unități de învățământ din județele învecinate** (după criteriul proximității). În 10% din cazuri sunt alese **unități școlare din alte județe/țări** (probabil pe fondul schimbărilor în statutul ocupațional al părinților).

Grafic 20

**Raportul opțiunilor pe medii de proveniență
a deciziei de părăsire a județului**

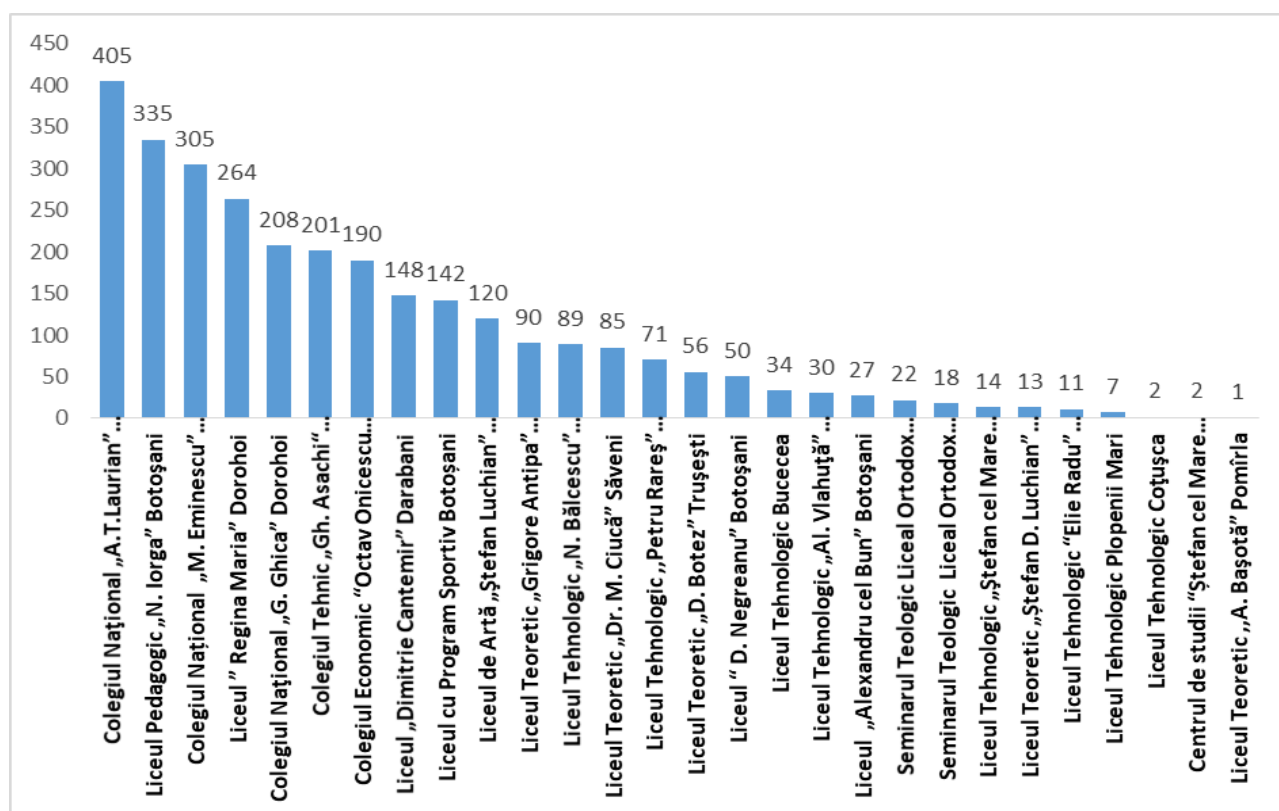
Grafic 21

Raportul opțiunilor pe medii de proveniență a elevilor care optează pentru continuarea studiilor în alte județe a înregistrat o modificare cu 13% , trend ascendent pentru mediul urban și descendent pentru cel rural.

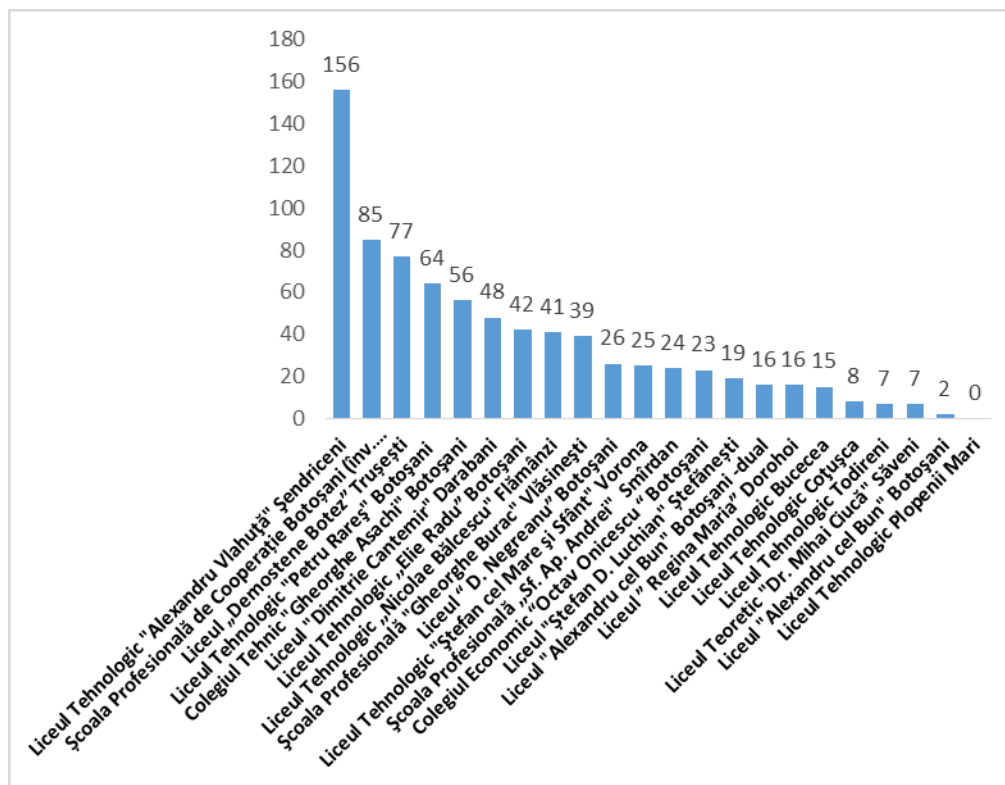
Spre deosebire de anul precedent, când pentru **învățământul dual** nu s-a exprimat nicio opțiune, anul acesta există **16 solicitări** pentru această formă de studiu. Dintre cei care au optat pentru școala profesională, se observă un procent mai mare în cazul elevilor din mediul urban care optează pentru învățământul dual (4% față de 2% în mediul rural), probabil pe fondul unei mai bune informări privind avantajele acestui tip de formare.

Ancheta sociologică ne oferă date importante privind unitățile școlare cele mai agreate sau mai puțin agreate, neputând face și o analiză asupra gradului de acoperire a numărului de locuri propuse de aceste unități, conform opțiunilor exprimate de elevi, întrucât până la ora redactării acestui raport nu avem la dispoziție un proiect al planului de școlarizare. Totuși, situația statistică ne informează asupra instituțiilor școlare cele mai agreate de elevi (Anexa 3 și Anexa 4). Pe primele locuri se află, ca și în anii anteriori, unități școlare care și-au câștigat notorietatea prin rezultate și oferta educațională mai atractivă. Aceste licee au șansa selecției între elevi cu rezultate bune și în consecință posibilitatea obținerii unor performanțe școlare mai înalte. Unitățile școlare cu cea mai scăzută căutare, aflate în ultima jumătate a tabelului, își vor acoperi numărul de locuri prin distribuirea făcută de computer, dintre elevii cu rezultate școlare mai slabe. Cu toate acestea, dacă gradul de atracție față de școala la care a fost repartizat este scăzut, integrarea elevului se va face mai greu sau deloc, existând riscul neintegrării elevului, abandonului sau apariției unui grad de insatisfacție sporit atât al său personal, al familiei sale, cât și a cadrelor didactice, determinând o scădere a performanțelor școlare și, în consecință, afectarea imaginii școlii, cu efect asupra ratingului de școală pentru viitor.

Grafic 22

În ceea ce privește învățământul profesional, ierarhia unităților școlare se prezintă conform graficului de mai jos:

Grafic 23

5. Propuneri

În urma analizei datelor culese cu privire la opțiunile școlare și profesionale ale elevilor clasei a VIII-a, putem face următoarele recomandări privind politicile educaționale locale în realizarea planului de școlarizare:

1. Intensificarea activității de informare și orientare cu privire la parcursurile școlare celor mai adecvate pentru integrarea optimă și rapidă pe piața muncii;
2. Informarea unităților școlare liceale și profesionale care au întrunit cele mai puține alegeri pentru a a-și promova mai intens și eficient oferta educațională;
3. Pentru armonizarea planului regional (PRAI) și local (PLAI) de dezvoltare este necesară o informare și orientare mai focalizată pe deziderate acestor documente, deoarece oferă șanse mai mari unei integrări optime pe piața muncii, ceea ce este atât în beneficiul tânărului, cât și agentului economic și comunității;
4. Liceele mai puțin și foarte puțin căutate trebuie să-și îmbunătățească atât strategia de promovare (care să devină mai intensivă și mai perseverentă), cât și oferta educațională extracurriculară și curriculară, precum și condițiile de cazare, masa, studiu, programe de timp liber, burse etc.;
5. Implicarea membrilor CLDPS în promovarea ofertei școlare și facilitarea accesului elevilor la informațiile privind traseele de școlarizare în general și avantajele orientării către învățământul tehnologic, profesional de 3 ani și dual;
6. Informarea agenților economici asupra posibilităților de dezvoltare a afacerii prin încheierea unui parteneriat cu Inspectoratul Școlar pentru formarea forței de muncă prin învățământul dual;
7. Crearea condițiilor materiale și asigurarea logisticii necesare în scopul îmbunătățirii activităților de consiliere a carierei,
8. Responsabilizarea unui cadru didactic, care să se ocupe de activitatea de informare și consiliere, cu tot ce presupune aceasta (culegere și creare de bază de date, informare, consiliere a elevilor, legătura cu ISJ/CJRAE/CLDPS) care să suplinească lipsa profesorului consilier școlar;
9. Transmiterea prin orice mijloace și cu orice prilej de către ISJ a mesajului că rațiunea de a fi a școlii este de a asigura o dezvoltare armonioasă a personalității beneficiarului în scopul integrării lui sociale și profesionale optime și că implicarea conștientă, dinamică, consistentă a tuturor cadrelor didactice, în parteneriat cu profesorii consilieri școlari, în continuarea unei cariere profesionale de către fiecare elev, este absolut necesară pentru o viață autonomă și prosperitate personală și socială;
10. Bugetarea unor campanii de promovare a ofertei educaționale a unităților de învățământ tehnologic, a domeniilor, calificărilor profesionale din învățământul profesional de 3 ani și învățământului dual ("Târgul liceelor", „Programe itinerante de informare și consiliere a carierei”, „Zile ale porților deschise” etc.) pentru atingerea țintelor propuse prin PLAI.

Director C.J.R.A.E Botosani
Prof. Alina-Manuela Popescu

Coordonator proiect,
Prof. Adina-Diana Rugină